

Oikaisuvaatimus, Kumppanuusavustushakemus Siilinjärven Virkistys ry, matalankynnyksen toiminnot mielenterveyskuntoutujille

Ahall 17.08.2026 § 251
5570/02.05.01/2025

Valmistelija(t)	Palvelualuepäällikkö Päivi Eskelinen paivi.eskelinen1(a)pshyvinvointialue.fi puh 0447186403 Hyvinvointikoordinaattori, Sirpa Kononen, sirpa.kononen(at)pshyvinvointialue.fi, p. 0447176665. HYTE- ja osallisuuspäällikkö Sade Rytönen, sade.rytkonen(at)pshyvinvointialue.fi, p. 0447176370.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä	hyvinvointialuejohtaja
Päätösehdotus	Aluehallitus päättää hylätä oikaisuvaatimuksen.
Toimivallan peruste	Hallintosääntö §36
Liitteet ja oheisaineisto	Esityslistan liitteenä: Esityslistan oheisaineistona: Oikaisuvaatimus
Valmistelu	Pohjois-Savon hyvinvointialueen kirjaamoon on saapunut 30.1.2026 oikaisuvaatimus Siilinjärven Virkistys ry:ltä koskien asiakaskokemusjaoston 14.1.2026 päätöstä § 37. Oikaisuvaatimus koskee Siilinjärven Virkistys ry:n matalankynnyksen toimintoja mielenterveyskuntoutujille. Oikaisuvaatimus on saapunut määräaikaan mennessä. Asiakaskokemusjaosto on käsitellyt oikaisuvaatimuksen 18.2.2026 kokouksessaan ja päättänyt hylätä oikaisuvaatimuksen. Asiakaskokemusjaosto ei kuitenkaan ole toimivaltainen käsittelemään oikaisuvaatimusta, joten asia tuodaan aluehallituksen päätettäväksi. Oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan 14.1.2026 tehty päätös on laillisuusperusteiden osalta puutteellisesti perusteltu. Päätöksen kirjalliset perustelut ovat suppeat, eikä niistä ilmene, miten arvointikriteereitä on sovellettu ja, että kriteerien tulkinta on muuttunut aiemmasta kahden vuoden kumppanuussopimuskaudelta. Lisäksi tekijän mukaan julkista

pisteytystaulukkoa ei ole ollut hakijoiden saatavilla. Tekijälle on suullisina perusteluina sanottu rahoituksen epäämisen syyksi, ettei hyvinvointialue voi olla toiminnan pääasiallinen rahoittaja ja että tekijä on tehnyt hyvinvointialueen kanssa yhteistyötä liian vähän ja ettei toiminta ulottuisi yli kuntarajojen.

Hyvinvointialueen vastaus vastineeseen

Pohjois-Savon hyvinvointialueen periaatteet avustusperusteisesta yhteistyöstä yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa (HYV. asiakaskokemusjaosto 10.9.2025) -ohjeen mukaisesti kumppanuusavustus on **harkinnanvarainen tuki ja se toimii täydentävänä julkisena rahoituksena** hakijan muulle rahoitukselle kuten STEA, hankerahoittajan rahoitus (ELY, AVI tms.) tai hakijan muu ulkopuolinen rahoitus tai oma varainhankinta.

Siilinjärven Virkistys ry haki 29.10.2025 Pohjois-Savon hyvinvointialueelle saapuneella hakemuksella matalankynnyksen ryhmämuotoiseen toimintaan mielenterveyskuntoutujille kumppanuusavustusta vuosille 2026, 2027 ja 2028. Haettu summa vuodelle 2026 oli 15 000 euroa.

Avustushaun periaateohjeen mukaisesti keskeisenä kriteerinä on, että avustettava toiminnan tulee tukea ja täydentää hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevaa toimintaa sekä toteutua yhteistyössä näiden palvelujen kanssa. Tukemisella ja täydentämisellä tarkoitetaan hyvinvointialueen palveluketjujen ja -kokonaisuuksien vahvistamista ja monipuolistamista yleishyödyllisellä toiminnalla.

Hyvinvointialue ei käytä kumppanuusavustuksen arvioinnissa pisteytystaulukkoa. Arviointi perustuu avustushaun periaateohjeeseen, jonka kohdassa 4. on kerrottu avustusperusteisen yhteistyön yleiset ehdot ja myöntämisperusteet. Yksivuotisen innovaatioavustuksen arvioinnissa on käytössä pisteytystaulukko ja se on hakijoille nähtävillä julkisesti hyvinvointialueen avustushaun verkkosivulla.

Hyvinvointialueen avustushaun periaateohje on ollut käytössä vuodesta 2023 alkaen ja sitä on päivitetty ensimmäisen kerran 13.12.2023 ja toisen kerran 10.9.2025. Keskeisiltä sisällöiltään periaateohje on säilynyt ennallaan ja hyvinvointialue ei tunnista oikasuvaatimuksen tekijän väittämää siitä, että kriteerien tulkinta olisi muuttunut aiemmasta Siilinjärven Virkistys ry:lle myönnetystä kumppanuusavustuskaudesta.

Hyvinvointialue myöntää tekemänsä virheen siitä, että päätöksen perusteluissa olisi pitänyt olla tarkemmat yksilöivämmät perustelut. 14.1.2026 käydyssä asiakaskokemusjaoston kokouksessa jaoston jäsenillä oli käytössä päätöksen teon tueksi valmistelijoiden valmistama saapuneista hakemuksista tehty yhteenvetomateriaali. Materiaalin pohjalta jaosto kävi keskustelua hakemusten myöntämiseen ja hylkäämiseen liittyvistä yksilöllisistä perusteluista.

Hakijan rahoitus ja yhteistyö hyvinvointialueen palvelujen kanssa

Siilinjärven Virkistys ry:n kumppanuusavustushakemuksen rahoitussuunnitelmassa on laskelma haetusta avustussummasta, joka on 15 000 euroa. Suunnitelman mukaan sillä katetaan toimitilavuokra 12 000 euroa, sähkö ja vesi 2 000 euroa, kirjanpito 600 euroa, muut kulut 400 euroa.

Rahoitussuunnitelmassa on mainittu Siilinjärven kunnalta saatavan hyvinvointiavustuksen vuoden 2025 suuruudeksi 4 000 euroa ja erityisliikunta-avustusta n. 1 200 euroa. Tämä avustus käytetään juokseviin menoihin kuten vakuutukset, retket, km-korvaukset, pienet palkkiot ym.

Rahoitussuunnitelman mukaan Mielenterveyden keskusliitolta hakija on saanut vuoden 2025 puolella perustoimintaan 500 euroa, ryhmätoimintaan ja jäsenten virkistystoimintaan 1 000 euroa sekä pienlaitehankintaa 500 euroa.

Rahoitussuunnitelmassa annettujen tietojen perusteella hyvinvointialueen rahoitus on hakemusta arvioidessa kuvautunut toiminnan pääasiallisena rahoittajana kun summia vertaa rahoittajien kesken. Tämä epäsuhta rahoituksessa on hyvinvointialueen näkökulmasta herättänyt huolta yhdistyksen talouden vakaudesta. Lisäksi kun avustussumma kohdistuu tilavuokraan, eikä toimintojen sisältöön, lisää se taloudellista epävakautta entisestään.

Hakuajalla saapuneessa Siilinjärven Virkistys ry:n kumppanuusavustushakemuksen liitteenä oli rahoitussuunnitelma, mutta ei erillistä toimintasuunnitelmaa. Hakemuksen arvioinnissa on huomioitu päättäneen kaksivuotisen kumppanuusavustuksen loppuraportti liitteineen vuodelta 2025 (Liitteet 3 - 7). Loppuraportti on saapunut hyvinvointialueelle 10.10.2025.

Siilinjärven Virkistys ry on kuvannut kumppanuusavustushakemuksessa hyvinvointialueen kanssa tehtyä yhteistyötä varsin lyhyesti ja suppeasti. Mainintana on, että yhteistyötä tehdään kunnan kotihoidon kanssa. Sen sijaan Siilinjärven seurakunnan kanssa tehtävää yhteistyötä on kuvattu laajemmin. Hakemuksen mukaan seurakunta pitää kerran kuukaudessa hengellistä kerhoa Virkkulassa. Lisäksi seurakunnan kanssa yhteistyössä järjestetään vuosittainen retki ja puurojuhla. Yhdistys on näissä toiminnoissa mukana runsaasti vapaaehtoisvoimin. Kesällä on myös järjestetty kirkon pihalla erilaisia pelejä ja toimittu kirkollisissa avustustehtävissä 3-4 kertaa vuodessa. Kumppanuusavustuksen keskeinen kriteeri on kuitenkin toiminnan selkeä ja osoitettu kytkentä hyvinvointialueen palveluketjuihin sekä suunnitelmallinen yhteistyö.

Avustushaun periaateohjeeseen on kirjattu avustushaun ulkopuolelle jääväksi toiminnaksi tunnustuksellisen toiminnan harjoittaminen.

Hakemusta arvioidessa yhteistyö Siilinjärven seurakunnan kanssa ja erityisesti kerran kuukaudessa järjestettävästä hengellisestä kerhosta Virkkulan tiloissa näyttäytyy avustuskriteereiden täyttymisen osalta kielteisenä. Erityisesti myös siksi, että hyvinvointialueelta haetulla avustuksella katetaan tilavuokra.

Hyvinvointialue korostaa, että jaettava kumppanuusavustus on harkinnanvarainen avustus ja sen myöntämistä arvioidaan jokaiselle hakukierroksella omana prosessina.

Hyvinvointialueella 20.10. – 30.11.2025 avoinna olleella vuoden 2026 toimintaan saapuneiden hakemusten haettu yhteenlaskettu avustussumma oli yhteensä 1 558 537 euroa. Vuodelle 2026 jaettava avustusbudjetti on suuruudeltaan 850 000 euroa, josta jatkettavien kumppanuusavustusten budjettivaraus on 375 400 euroa. Uusille avustuksille budjetista jäi jaettavaksi 474 600 euroa.

Kyseessä olevalla hakukierroksella arvioitiin kriittisesti sitä, kuinka avustushaussa kuvattu toiminta tukee ja täydentää hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevaa toimintaa. Lisäksi on huomioitu avustusmäärärahojen rajallisuus. Tarveharkinnan osalta hakemuksia on arvioitu toiminnan sisältöjen ja eri kohderyhmille kohdistuvien toimintojen kokonaisuuden näkökulmasta. Erityisesti kriittisen tarkastelun kohteena on ollut vertaisryhmätoiminnan vaikuttavuus.

Vuoden 2025 loppuraportissa oli liitteenä Siilinjärven Virkistys ry:n viikko-ohjelma. Se kuvautuu pääpainoltaan vertaisryhmätoimintana enemmän kuin ohjauksellisena toimintana. Toiminta tavoittaa alueen asukkaita yli kuntarajojen eikä ole rajautunut vain siilinjärveläisille. Tämä kriteeri hakijan osalta on täytynyt.

Siilinjärven Virkistys ry:n hakemuksessa ei ollut osoitettavissa riittävän selvästi miten toiminta liitetään mielenterveys- ja päihdepalvelujen järjestämisvastuuseen ja miten se täydentää palveluketjuja suunnitelmallisesti ja sovitusti hyvinvointialueen kanssa.